

Deinze 2020

○ Stadskernvernieuwing
2009 - 2020

Deinze 2020

Stadskernvernieuwing

Er staat de komende jaren veel te gebeuren in Deinze. De Markt, het kerkplein en het Rheinbachplein worden heraangelegd. De site van de Bloemmolens wordt een levendig nieuw stadsdeel, met woningen en een aantrekkelijk park. Er komt een modern Administratief Centrum aan de Leie, de oprichting van een Cultuurcentrum is in onderzoek. Het Kaandelpark krijgt een flinke opknapbeurt als veelzijdig stadspark. Daar komt ook het nieuwe dienstencentrum kinderopvang. De Peter Benoîtlaan, de Gentpoortstraat en de Leon Declercqstraat worden heringericht voor een echt verkeersveilige schoolomgeving. De campus voor de twee kunstacademies wordt omgebouwd. De hele stationsbuurt krijgt op lange termijn een nieuw elan. Allemaal projecten die Deinze in de komende jaren een heel stuk aantrekkelijker zullen maken om te wonen, te winkelen, te werken, naar school te gaan en te bezoeken.

Wij stellen deze stadsvernieuwingprojecten graag aan u voor. Ze zijn het werk van vele mensen: architecten, projectontwikkelaars en stadsdiensten. De kosten worden over een lange termijn gespreid. Het stadsbestuur van Deinze trekt de kar.

Vernieuwing Markt en omgeving

HUIS VAN THUYNE

STADSHAL

STADHUIS

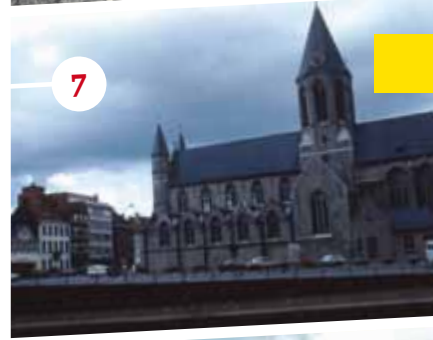
O.L.V. KERK

Vandaag staat de **Markt** helemaal in het teken van de auto. Er is nauwelijks ruimte voor terrasjes en ook de kraampjes van de wekelijkse markt staan nogal ongelukkig opgesteld. De Markt lijkt vandaag in weinig op een echt centrumplein. De nieuwe inrichting zal zorgen voor een evenwicht tussen parkeren en ruimtelijke kwaliteit. Het langgerekte plein zal weer een aangename verblijfsruimte worden, een echt middelpunt in het centrum van de stad, waar het aangenaam is om rond te wonen, werken, winkelen en zich te ontspannen.

Het **kerkplein** mag dan al verkeersvrij zijn, de inrichting is slechts voorlopig. De nieuwe inrichting zal het plein weer duidelijker verbinden met de O.L.-Vrouwkerk en de Leie. >

1. Totaalplan van het voorontwerp voor Markt en Kerkplein
2. Detail zicht op de Markt, © privéverzameling dia's Van Bosbeke
3. Kerkplein met verlaagde aanmeersteiger aan de Leie, © Marie-José Van Hee, Robbrecht en Daem
4. Marktplein van Deinze met op de linkse zijde het stadhuis, datering onbekend, © privéverzameling dia's Van Bosbeke
5. Middenparkeerstrook op de Markt, datering onbekend, © diashow Goethals
6. Kerkplein met aanlegkades, datering onbekend, © diashow Goethals
7. Kerkplein met versteende oever, datering onbekend, © diashow Goethals

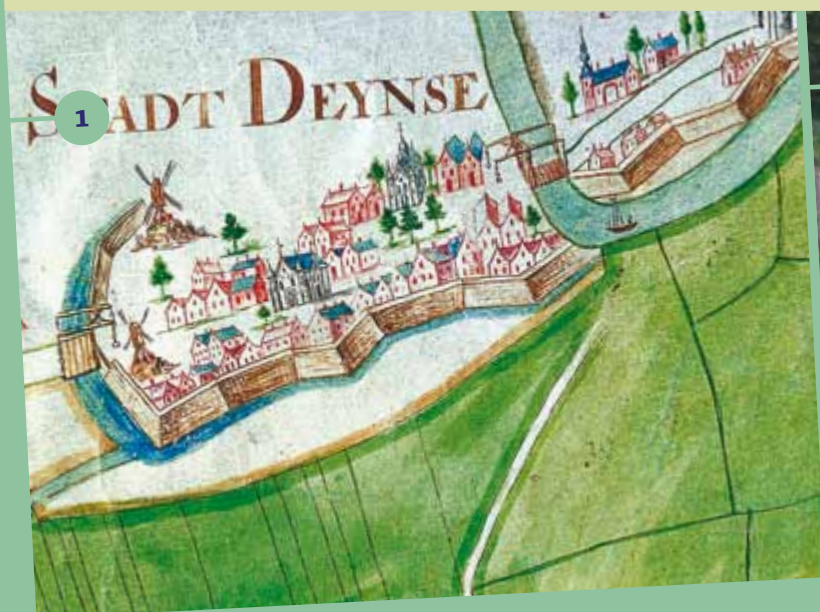
Het **Rheinbachplein** dient vandaag als parkeerterrein. De stad plant deels op dit plein, in het verlengde van de Mouterijdreef, een nieuw Administratief Centrum. Daardoor zal deze ruimte een duidelijke begrenzing krijgen en een echt plein worden, in het verlengde van het kerkplein.

De **Leiedam** heeft nu enkel een voetpad aan de kant van de huizen. De Leieoever is hier ontoegankelijk – en dat is eigenlijk zonde. De Leieoever zal kwalitatief ingericht worden voor wandelaars en fietsers. Zo wordt het ook hier aangenaam om te wandelen en te vertoeven.

Voor **recreanten en toeristen** zal de verbinding vanuit de Leiestreek naar het centrum ook aantrekkelijker zijn. Er komen aanlegsteigers voor pleziervaart op de Leie – een attractie op zich. De heringerichte Leieboorden zullen recreatieve fietsers vanuit de Leievalei tot in het centrum van Deinze brengen.

Bij de stadskernvernieuwing streven het stadsbestuur en de ontwerpers naar een geïntegreerde benadering: er is steeds aandacht voor het **verleden** (de Leie, de mooie historische gebouwen, de archeologische resten in de grond), het **heden** (verkeer, handel, woningen, publieke ruimte, ontspanning, toerisme) en de **toekomst**.

1. *Detail plan Deinze en Petegem in 1715, Landboek van Pieter Hovaere, landmeter van de kasselrij van Kortrijk, 1715, © KGK Deinze*
2. *Huis Van Thuyne met doorgang naar Kaandelpark, © Marie-José Van Hee, Robbrecht en Daem*
3. *Sfeerbeeld op de woensdagmarkt, 2009, © Kenny Van Houtte*
4. *Profielsnede over Leie, Kerkplein en O.L.V. Kerk*
5. *Referentiebeelden van pleinsfeer, Leopold De Waelplaats, Antwerpen*
6. *Conceptschets van Leiedam vanaf Kalkhofstraat*
7. *Oude Stadskaart uit 1770 door J. Van Maldeghem*
8. *Beeld op de Markt richting Congoplein. Datering onbekend, © diashow Goethals*

4

3

5

6

7

8

Archeologisch onderzoek

Het is zeer waarschijnlijk dat werklieden bij de vernieuwingswerken op **eeuwenoude restanten** onder de grond zullen stuiten. Die zijn kostbaar en kunnen ons veel leren over het verleden van onze stad. Het stadsbestuur is wettelijk verplicht om eventuele archeologische resten vooraf te laten onderzoeken en tegen vernietiging te beschermen. Het zal hiervoor een beroep doen op **KLAD** (Kale – Leie Archeologische Dienst), een intergemeentelijke vereniging die speciaal voor zulke opdrachten is opgericht.

Het stadsbestuur wil per geval nagaan of het in de grond aangetroffen patrimonium zichtbaar of herkenbaar gemaakt kan worden in de nieuwe inrichting. Zo kunnen we de historische ‘wortels’ van de stad weer in onze alledaagse omgeving brengen.

We weten dat de **Markt** lange tijd in twee verdeeld is door een stadshal. In 1792 brandde het gebouw af. De hal is te zien op verschillende historische kaarten. Bij de inrichtingswerken van 1976-1977 zijn sporen van de stadshal aangetroffen maar het onderzoek is toen beperkt gebleven.

Het **Rheinbachplein** is nog niet zo oud. Tot in de jaren 1960-1970 stonden hier gebouwen met tuinen. Op verschillende oude kaarten is hier ook de oude Brielpoort te zien. De vernieuwingswerken zijn een gelegenheid om op zoek te gaan naar de restanten van deze poort.

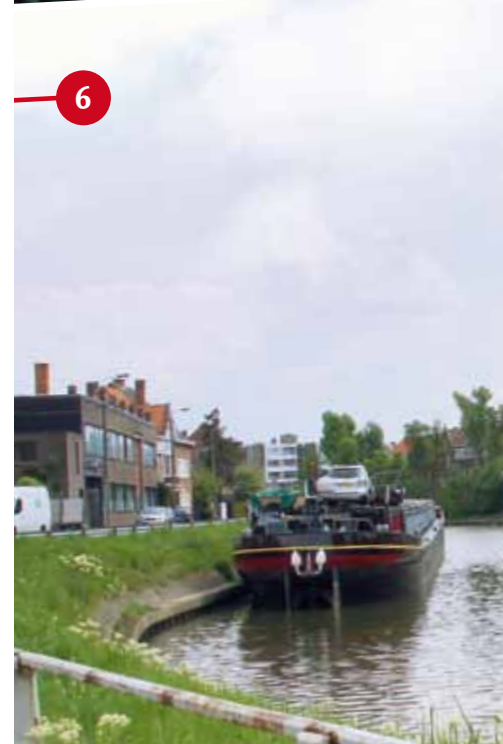
Tot het verdict van Jozef II (1784)* diende het plein **rond de O.L.-Vrouwkerk** als kerkhof. Het is nooit ontbeenderd geweest en er moeten nog kerkhofmuren onder de grond zitten. Geschiedkundigen vermoeden dat hier ook restanten van vroegere kademuren van de Leie te vinden zijn.

Op 22 juni 2009 zijn de voorbereidingen voor het archeologisch onderzoek op het Rheinbachplein gestart. Op 25 juni 2009 startten de eigenlijke opgravingen. Er zal tijdelijke verkeershinder zijn. Begin augustus 2009 is het Kerkplein aan de beurt. De opgravingen op de Markt zijn voor een latere fase.

* Het verdict van Jozef II (1784) bepaalde dat de begraafplaatsen om hygiënische redenen beter een eind buiten de bebouwde kom zouden gesitueerd worden dan rond de kerk. Daar werd echter in Deinze geen gevolg aan gegeven en het plein rond de O.L.-Vrouwkerk zou tot 1865 dienen als kerkhof. In dat jaar wijdde men de nieuwe begraafplaats (aan de Peter Benoitlaan) in.

1. Uit: 'Verslag van de opgraving' door Lic. Guido Bral

2. Deinze op prent door Johannes Blaeu in A. Sanderus, Flandria Illustrata II, 1641, na P. 437, © UBG, Reserve G 5840

Molens van Deinze

3

Het bedrijf n.v. Dossche Mills zal verhuizen naar het bedrijventerrein aan de Tweebruggenlaan en het Schipdonkanaal. Daardoor komen de Bloemmolens vrij voor een nieuwe bestemming. Met de nieuwe ontwikkelingen zal Deinze er een levendig stadsdeel bij krijgen.

Het karakteristieke beeld van de **Bloemmolens** behoort tot het collectieve geheugen van onze stad. De ontwikkelingen zullen gebeuren met respect voor dit industrieel erfgoed. De silotoren, het molengebouw en de directeurswoning blijven behouden en worden aangevuld met nieuwe gebouwen. Er komen ongeveer **250 nieuwe, kwaliteitsvolle woonentiteiten**: appartementen, lofts, grondgebonden woningen en serviceflats. Elke woning krijgt een private buitenruimte. Daarnaast is er ook beperkt plaats voor handel, horeca en gemeenschapsdiensten, maar die mogen niet veel extra verkeer aantrekken. Aan de Leie komt een **buurtpark** en de nieuwe gebouwen krijgen zoveel mogelijk zicht op de Leie. Ondergronds wordt parking voor de bewoners voorzien. De toegang is voorzien vanuit de Tolpoortstraat.

De **kop van de Tolpoortstraat** is een strategische plek voor de ontwikkeling en inrichting van de Tolpoortstraat als winkelstraat. Hier komt een zogenaamd sokkelgebouw, bestemd voor de handel. De voorzijde van het gebouw paalt aan de Tolpoortstraat, de achterzijde aan het park. Boven de winkels komen woningen, eronder komt parkeergelegenheid.

Aan de Leie, aansluitend bij het stadspark en het gebied van de Molens, komt een nieuwe **fiets- en voetgangersverbinding** tussen het stadscentrum en de Gentsesteenweg. Dit wordt meteen ook een aangename wandelomgeving.

De bestaande kade aan de Molens zal geschikt gemaakt worden voor de pleziervaart. Deze **aanlegkade** zal waterdagtoeristen aantrekken – permanent of langdurig aanmeren aan de kade zal verboden zijn. Ook dit wordt een nieuw aantrekkelijk plekje in Deinze.

Er is een Ruimtelijk Uitvoeringsplan (RUP) voor dit gebied opgemaakt. Het stadsbestuur organiseert hierover een openbaar onderzoek van 9 juni tot 10 augustus 2009. Uitgebreide informatie hierover kan u terugvinden op de website www.deinze.be.

3. Detail zicht op de achterzijde van de Molens van Deinze, © diashow Goethals
4. Zicht op de achterzijde van de Molens van Deinze gefotografeerd vanaf de G. Gezellelaan, datering onbekend, © diashow Goethals
5. Zicht op de toegang van de Molens in de Tolpoortstraat, 2009, © Kenny Van Houtte
6. Zicht op de achterzijde van de Molens van Deinze gefotografeerd vanaf de Kalkhofstraat, 2009, © Kenny Van Houtte
7. Zicht in de Tolpoortstraat richting Knok, 1906, © privéverzameling dia's Van Bosbeke
8. Projectvoorstel stadsdeel Molens van Deinze, © uapS

Kaandelpark

1

Het Kaandelpark biedt schitterende kansen voor een levendig, aantrekkelijk buurtpark in het centrum van de stad. De stad wil die kansen optimaal aangrijpen.

Vandaag is het Kaandelpark slechts op één plaats met de Markt verbonden, via een voetgangersdoorgang in een appartementscomplex. De bewoners van de Markt komen er niet zo veel. Nu de stad het Huis Van Thuyne aangekocht heeft, kan er een extra, 'groene' verbinding gecreëerd worden tussen de Markt en het park, via de monumentale onderdoorgang. Het park zal op die manier veel meer met de Markt verbonden zijn en toegankelijker zijn voor de bewoners van de Markt.

Het park zelf zal heraangelegd worden. Het wordt een coherente open ruimte met grasland en bomen, als een klein Leielandschap. Om zoveel mogelijk mensen elk op hun manier van het park te laten genieten, komen er **verschillende zones**: een stadstuin voor senioren en mensen met kleine kinderen (de voormalige tuin van het Huis Van Thuyne), een zone voor concerten en evenementen, een zone voor jongeren (bij jeugdhuis Brieljant), een speelbos voor vakantiewerking, een speelweide en speeltuin voor de buitenschoolse kinderopvang en een verhard terrein voor skaters.

Aan de rand van het park zal **de Kaandel** uit zijn buizen 'verlost' worden en weer zichtbaar worden als waterloop. Naast de Kaandel komt een wandelweg. Op diverse plaatsen zijn bruggetjes voorzien. De Kaandel zal het park afsluiten van de

bebouwing en wildparkeren in het park verhinderen. Ze zal ook zorgen voor de afwatering van het parkgebied.

In de gebouwen naast het jeugdhuis Brieljant komt het **stedelijk dienstencentrum voor kinderopvang (DKO)**, met ruimte voor het Initiatief Buitenschoolse Opvang (IBO, capaciteit voor 100 kinderen), de vakantiewerking (150 kinderen) en De Jojo (vereniging voor jongeren met een handicap). Hier komen verder ook de Jeugddienst (met het jeuginformatiepunt JIP), de Dienst voor Onthaalouders (DOO), de NetOverbruggende Buitenschoolse Ondersteuning (NOBO), en de administratieve diensten van het IBO.

1. Detail Kaandelbeek langs de ring, © privéverzameling dia's Van Bosbeke
2. Zicht op de vijver in het Kaandelpark met op de achtergrond Jeugdcentrum Brieljant, 2009, © Kenny Van Houtte
3. Zicht op Jeugdcentrum Brieljant (rechts) en het Dienstencentrum voor Kinderopvang in opbouw (links), 2009, © Kenny Van Houtte
4. Zicht op de toegangspoort in de tuin van het huis Van Thuyne in het Kaandelpark, 2009, © Kenny Van Houtte
5. Concepttekening herinrichting Kaandelpark, 2009, © Stadsbestuur Deinze
6. Dienstencentrum voor Kinderopvang Deinze Gelijkvloers, 2008, © architecten P.&T. Bollez
7. Dienstencentrum voor Kinderopvang Deinze Verdiepingsplan, 2008, © architecten P.&T. Bollez
8. Picknickweide aan Jeugdcentrum Brieljant, 2009, © Kenny Van Houtte

3

5

6

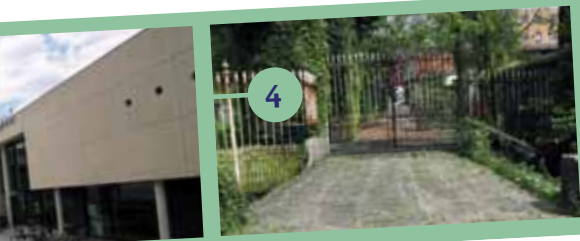

2

4

7

8

Administratief centrum

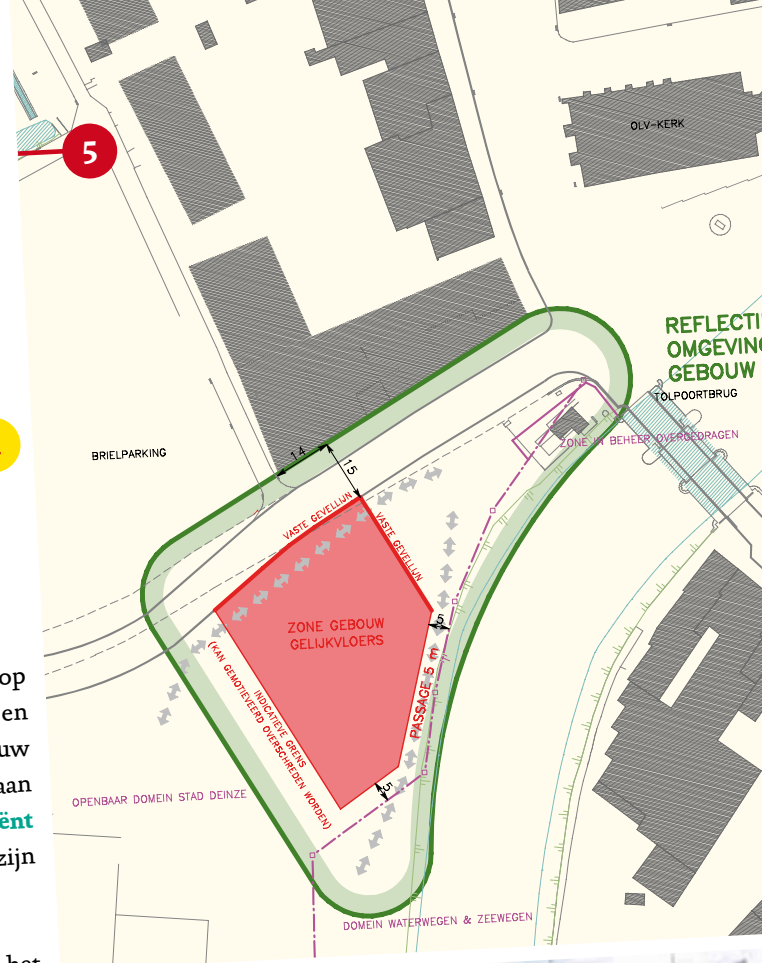
1

Het stadhuis aan de Markt dateert van de 19de eeuw. In de loop van de geschiedenis is het verschillende keren verbouwd en uitgebreid. Met zijn Korinthische zuilen mag dit statige gebouw dan wel veel gezag uitstralen, het voldoet al lang niet meer aan de vereisten voor **klantvriendelijke dienstverlening en efficiënt werken**. Het stadsbestuur heeft daarom beslist om met zijn diensten uit te wijken naar een **nieuw, functioneel gebouw**.

Het nieuwe Administratief Centrum komt ter hoogte van het **Rheinbachplein**. Het zal gericht zijn naar de Leie toe en zo mee het gezicht van Deinze bepalen.

Het wordt een open, laagdrempelig gebouw dat onderdak biedt aan verschillende stedelijke diensten en het beleid. De vormgeving van het gebouw zal eigentijds zijn en representatief voor de stad. Bij de inrichting zal de aandacht zowel gaan naar het comfort van de bezoekers als naar dat van de mensen die er werken. De verhuis is voorzien voor 2013.

1. Detail gebouw aan de Leiebrug, © privéverzameling dia's Van Bosbeke
2. Rheinbachplein, © privéverzameling dia's Van Bosbeke
3. Voorzijde stadhuis, datering onbekend, © privéverzameling dia's Van Bosbeke
4. Brugdraaiershuisje aan de Tolpoortbrug met reddingsboei, 1930
© uit "Groot-Deinze in oude foto's" (deel 4), D. Pieters en S. De Grootte, p. 11
5. Inplantingsplan nieuw Administratief Centrum, 2009, © Stadsbestuur Deinze

Groene Leieboorden

9

De Leie en haar oevers worden belangrijk in het Deince van morgen. Ze zullen onder meer de 'drager' zijn van de vernieuwde stedelijke ruimte die de naam 'Groene Leieboorden' kreeg. Dit moet een meer samenhangend gebied worden, een stedelijke ruimte met een groen, landschappelijk karakter.

Door de verkeersweg langs het water (Lucien Matthyslaan) is de Leieboord zelf nu ontoegankelijk. Deze barrière zal weggewerkt worden. Daarvoor zullen onder meer de toegang tot de parkeerterreinen van het Museum van Deince en de Leiestreek, van de Brielpoort en van de Brielmeersen verlegd worden. De opeenvolgende hagen, struiken en aanplantingen langs de weg zullen verwijderd worden zodat de relatie tussen de Leie en de bebouwing

hersteld wordt. De Leieoever wordt een brede groene boord – voor voetgangers en fietsers een mooie **verbinding tussen het centrum en de Brielmeersen.**

6. Zicht op de vijver – oude Leiearm – in het Sint-Martinuspark, 2009, © Kenny Van Houtte
7. Zicht op de rechtgetrokken Leiearm met centraal het appartementsblok "Ter Leie", 2009, © Kenny Van Houtte
8. Luchtfoto van de Leie aan het brughuisje tijdens de woensdagmarkt of jaarmarkt, datering onbekend, © privéverzameling dia's Van Bosbeke
9. Detail zicht versteende Leieoever met op de achtergrond de O.L.V.-kerk en Tolpoortbrug, datering onbekend, © privéverzameling dia's Van Bosbeke
10. Paardenkoers langsheen de Kaandelbeek met op de achtergrond de O.L.V.-kerk, datering onbekend, © Adelin Haelvoet

8

10

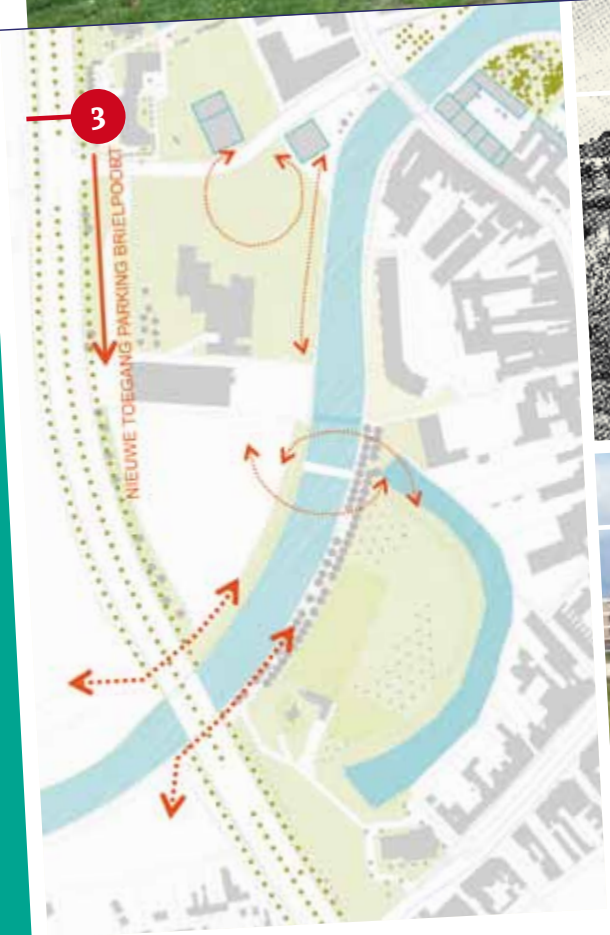

Groene
Leieboorden

Door de verplaatsing van de Leie bij de kanalisatie is de Leieruimte in twee delen gesplitst. Het **Sint-Martinuspark** is aan de overzijde komen te liggen. Een nieuwe **fiets- en voetgangersbrug** zal het park weer met de Leieruimte verbinden.

De **Brielstraat** zal heraangelegd worden als toegangsweg tot het centrum. Daarbij zal rekening gehouden worden met de landschappelijke kwaliteiten van de Leieruimte en met het nieuwe Administratief Centrum.

1. Luchtfoto op de Brielpoort tijdens de Pinksterenjaarbeurs, datering onbekend, © diashow Goethals
2. Zicht op het Sint-Martinuspark, 2009, © Kenny Van Houtte
3. Concepttekening op de Groene Leieboorden, 2009, © uapS
4. Zicht op de O.L.V.-kerk en de achterzijde van de (toenmalige) huizen in de Brielstraat, datering onbekend, © privéverzameling dia's Van Bosbeke
5. Zicht op de Leie naar het stadscentrum toe

School- omgeving

9

Aan de Peter Benoitlaan, de Leon Declercqstraat en de Gentpoortstraat bevinden zich niet minder dan zes scholen. Dagelijks komen hier vele honderden kinderen toe. Toch laat de verkeersveiligheid hier echt te wensen over en de situatie moet grondig aangepakt worden.

De straten zullen opnieuw ingericht worden, **met veilige fietspaden, bredere voetpaden, goede oversteekplaatsen, veilige, comfortabele bushaltes, betere doorstroming van het openbaar vervoer, en groenelementen.**

De **Peter Benoitlaan** wordt heringericht vanaf het Ricardplein tot aan het kruispunt Guido Gezellelaan, Karel Picquélaan en Gentpoortstraat.

De **Leon Declercqstraat** wordt heringericht vanaf de Peter Benoitlaan tot het kruispunt met de Vaartlaan en de wijk Ten Bosse.

De **Gentpoortstraat** wordt heringericht vanaf het kruispunt Guido Gezellelaan, Karel Picquélaan en Peter Benoitlaan tot aan de Kaaistraat.

6. Detail zicht op de P. Benoitlaan na schooltijd, 2009, © Kenny Van Houtte

7. Zicht op de P. Benoitlaan na schooltijd, 2009, © Kenny Van Houtte

8. Peter Benoitlaan met links het Sint-Vincentius-Instituut, datering onbekend,

© privéverzameling dia's Van Bosbeke

9. Zicht op de Barm, de huidige P. Benoitlaan, datering onbekend, © privéverzameling dia's Van Bosbeke

Kunst- academies

1

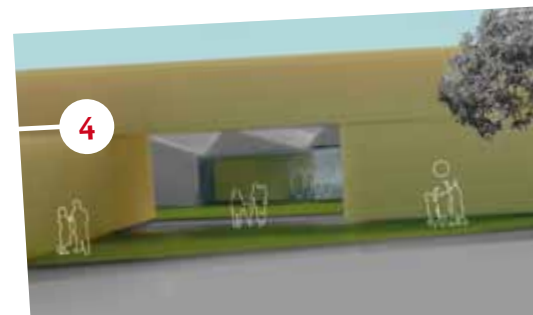
De stad Deinze heeft een Stedelijke Academie voor Muziek, Woord en Dans (SAMWD) en een Stedelijke Academie voor Schone Kunsten (SASK). Hun ingang bevindt zich niet in dezelfde straat (Kalkhofstraat en Guido Gezellelaan), maar ze zijn gehuisvest in aanpalende gebouwen: de vroegere stadsschool en in enkele voormalige fabriekspanden. De panden die de stad destijds verworven heeft om de academies uit te breiden, zijn onvoldoende aangepast. Bovendien worden ook deze gebouwen weer te klein – de laatste jaren is het aantal leerlingen van beide academies fors gegroeid. Om de goede werking van de academies te verzekeren is er hoge nood aan een herinrichting, sanering en uitbreiding van de gebouwen. De stad heeft daarom een masterplan voor de site laten opstellen.

De twee kunstinstellingen zullen met respect voor hun eigenheid in **één campus** ondergebracht worden. Die moet **architecturaal een meerwaarde** aan de stad bieden. Alle gebouwen worden opgebouwd rond enkele open ruimten die zullen dienen als speelplek. De bestaande nog functionele gebouwen blijven behouden. De campus krijgt zijn **toegang aan de Leiedam**. Het toegangsgebouw staat wat naar achter, zodat er een aantrekkelijk voorplein ontstaat dat aansluit bij de nieuwe inrichting van de Leiedam.

De **SAMWD** zal gehuisvest zijn in de klaslokalen aan de speelplaats, de bestaande nieuwbouw, een nog op te trekken nieuwbouw aan de Kalkhofstraat, een nieuwbouw op de speelplaats, de reconversie van het fabriekspand en de nieuwbouw aan de Leiedam.

De **SASK** zal gehuisvest zijn in zijn huidige gebouwen, in een nieuwbouw aan de Guido Gezellelaan en de reconversie van een deel van het Snookergebouw.

1. *Het A. Saveryspand op het E. Clausplein, tussen 1872 en 1938 de vaste stek van de tekenschool, © privéverzameling dia's Van Bosbeke*
2. *Voormalige stadsschool, nu deelgebouw van de Stedelijke Academie voor Muziek Woord en Dans, datering onbekend, © Stadsbestuur Deinze*
3. *Bovenzicht maquette van het masterplan dat de verschillende functies van de gebouwen duidelijk aangeeft, 2009, © uapS*
4. *Nieuwe ingang kunstacademies langs de Leiedam volgens het masterplan, 2009 © uapS*

4

2

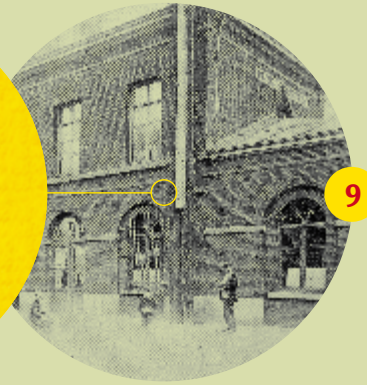
3

5

Stations- buurt

9

Voor de stationsbuurt worden twee plannen ontwikkeld: een stedenbouwkundig ontwikkelingsplan voor de ruime stationsomgeving en een masterplan voor het station en de directe omgeving. Voor het masterplan werkt **de stad** samen met **De Lijn, Infrabel en de NMBS-Holding**. Door deze studies zal de stationsbuurt mettertijd kunnen evolueren naar een volwaardig deel van het stadscentrum.

Voor het station en de onmiddellijke omgeving zijn er verschillende aandachtspunten. Om te beginnen moet de **spoorwegviaduct** beter in de omgeving geïntegreerd worden, door een andere vormgeving of aankleding. Ook de diverse **verkeersstromen** moeten beter georganiseerd worden en er moeten betere **verbindingen met de pendelparkings** komen.

5. Zicht op het stationsplein, voor 1918, © privéverzameling dia's Van Bosbeke
6. Zicht op het noodstation aan de sporen, na 1918, © diashow Goethals
7. Zicht onder het spoorwegviaduct met bushaltes en fietsenstalling, 2009, © Kenny Van Houtte
8. Zicht op het station, 2009, © Kenny Van Houtte
9. Detail voormalig stationsgebouw, datering onbekend, © privéverzameling dia's Van Bosbeke

6

7

Deinze 2020

Info

www.deinze.be - deinze2020@deinze.be